

А – първата буква от българската азбука. Има два основни печатни и ръкописни варианта – главно А (А, А) и малко а (а, а), които съвпадат със съответните им варианти на първата буква от съвременната латиница. В съвременния си вид начертанието на А е въведено в Русия през 1708 от цар Петър I Велики (1672–1725, руски цар от 1682, император от 1721) (вж *граждански шрифт*). В старобългарската кирилица буквата А има название **азъ** и начертание **Ⲁ**; в глаголицата буквата има начертание **Ⲁ**. В съвременния български правопис буквата А има три фонемни стойности: акцентувано а (например в мак), неакцентувано а (например в роза), акцентувано ъ (например в четът). Буквата А се транслитерира на латиница с латинската буква А.

ААРОН (? – 14.VI.987) – болярин, *комитопул*. Трети син на комит *Никола*, брат на *Давид*, *Мойсей* и *Самуил*. Обвинен е в опит да заеме царския престол в съюз с Византия. Убит с цялото си семейство в двореца при Разметаница (днес местността Царичина, край Дупница) по заповед на Самуил. Остава жив само синът му *Иван Владислав* по застъпничество на *Гаврил Радомир*.

ААРОН (първата половина на 11 в.) – трети син на цар *Иван Владислав*, брат на *Прусиан*, *Алусиан*, *Климент*, *Радомир* и *Траян*. През 1018 заедно с братята си *Прусиан* и *Алусиан* се укрепява в планината *Томор* (Албания) и отстоява за кратко българската независимост. Предава се на византийския император *Василий II* Българоубиец и е почетен с достойнството „патриций“. В средата на 11 в. заема важни военноадминистративни длъжности във византийската Армения.

АБА – 1) дебела вълнена тъкан домашно или занаятчийско (вж *абаджийство*) про-

изводство, от която се шият дрехи от състава на традиционната *носия* (аба, *потури*, *ямурлук*, *сукман*, *вълненик* и др.). Платовете се изработват в три цвята – бозав (светлокафяв), черен (боядисан или изтъкан от черна вълна) и тъмносин (оцветен с индигова боя). 2) Горна дреха от състава на *чернодрешната носия*. Абата (наричана още *салтамарка*, *аджамка*, *гриш*) е с дълги прави ръкави, отворена отпред (предниците ѝ не се допират), дълга до кръста и силно прилягаща до тялото. Дрехата е с извито по врата огърлие, без яка или с твърде ниска яка и не се запасва от пояса. Обточена е по ръбовете и шевовете с гайтан. Когато е в бозав цвят, е носена всекидневно и предимно от по-възрастните мъже, за празник е от черен шаяк (плат от по-тънка вълнена нишка).

„**АБАГАР**“ – молитвеник, първата българска печатна книга. Съставен и напечатан на кирилица в Рим през 1651 от Филип *Станиславов*. Името произхожда от поместеното апокрифно послание на цар Абагар до Исус. Съдържа апокрифни молитви. В езика на „Абагар“ са вмъкнати някои новобългарски елементи. Напечатан е на пет големи листа само на лицевата страна. Текстът е разположен в четири колони, които допълнително се изрязват и се залепват една след друга, като

Факсимиле от първата страница на „Абагар“

Аба

